

Egy sor cigány címmel került a napokban a boltokba Korniss Péter fotográfus és Závada Pál író közös könyve. Mint utóbbi az MTI-nek szerdán elmondta, a kötetben huszonnégy példaadó életű, roma kötődésű honfitársunk pályáját ismerhetik meg az olvasók. A könyv elkészítését Török András, a Summa Artium Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója szorgalmazta. "Egy amerikai kötet adta az ötletet, amelyben a szerzők tömör interjúkkal és remek fotókkal olyan fekete honfitársaik portréit mutatták be, akik sikeresek lettek a maguk pályáján.

Mi ezt úgy adaptáltuk a hazai viszonyokra, hogy azt mutatjuk be, roma szereplőink miként boldogultak és mit adtak a világnak, Magyarországnak" - fogalmazott Závada Pál.

Kitért arra, hogy Timothy Greenfield-Sanders és Elvis Mitchell kétértelmű címválasztása (The Black List - A feketelista) is inspiratív volt számukra. "A magyar cím egy szégyenletesen cinikus, aljas rigmusra utal, amely a romagyilkosságok kapcsán terjedt el: 'Egy sor akác, egy sor fűz, egy sor cigány, egy sortűz' " - idézte fel az író.

A Corvina Kiadó által gondozott kötet szereplőit szociológus tanácsadók ajánlásai alapján választották ki.

"Az volt a célunk, hogy a lehető legváltozatosabb névsor álljon össze, amelyből csak néhányan hírességek" - magyarázta. Szerepel a kötetben Farkas Tibor agrármérnök, Rézműves Melinda néprajzos, Szirtesi Zoltán orvos, Karczagi Mária szociális munkás, Szalai Antal és Farkas Róbert hegedűművész, Tóth József lelkész, Varga Erika ruhatervező, Nagy János polgármester, Orsós Zsuzsanna biológus, Baranyi Béla kőműves vállalkozó, Balogh Katesz táncos, Orsós János tanár, Mohácsi Erzsébet jogvédő, Szajkó Gyula katonatiszt, Dinók Henriett jogkutató, Rostás Ottó rendőr, Baranyi Mária rádiós, Sohonyai Péter zenekarszállító, Szalóki Ági énekes, Jónás Tamás költő, Danis Lídia színművész, Oláh Kálmán dzsessz-zongoraművész és Bársony Kata dokumentumfilmes.

Závada Pál elmondta, hogy az interjúalanyokkal egy műteremben találkoztak, ő a fotózás szüneteiben beszélgetett velük. "Korniss Péter a magyar fotográfia kitűnősége. Azt hiszem, szereplőink személyiségének igazán a mélyére sikerült néznie a kamerájával" - méltatta a fotóművészt Závada Pál. Hozzátette: az ő feladata az volt, hogy az interjúk alapján egy-egy portréban mutassa be a szereplők történetét.

"Ilyenkor óhatatlanul előjön belőlem a szociológus, és észreveszek három életút-típust. Az elsőbe azok tartoznak, akik a szülők által kitaposott úton jutottak tovább - például a muzsikusok és a nem első generációs értelmiségiek. A második csoportba tartozók szülei mint kétkezi dolgozók tettek hatalmas erőfeszítéseket, hogy gyerekeik többre jussanak, tanuljanak, és akár értelmiségi vagy művészpályára kerüljenek" - magyarázta az író. A harmadik csoportba azokat sorolta, akik önerőből, szülői háttér nélkül, sokszor a nehéz családi körülmények ellenére tudták megvalósítani vágyaikat. "Ők legtöbbször csak magukra számíthattak, néha egy-egy tanár vagy idősebb barát segítette boldogulásukat" - mutatott rá Závada Pál.

Az író kitért arra, hogy nem mehettek el szó nélkül az elmúlt évek eseményei mellett. "Nem tekinthettünk el attól, milyen időket élünk, miközben ez a könyv megszületik: a romagyilkosságok korában, amikor az elkövetők perének tárgyalása folyik éppen".

Mint megjegyezte, a kötet valamennyi szereplője örömmel vett részt a közös munkában. "Olyan könyvről van szó, amelynek szereplőit éppen a roma kötődésük, a családi gyökereikhez, a cigányságukhoz való viszonyuk kapcsolja össze. Csupa olyan embert mutatunk be, akik büszkék a cigányságukra, roma származásukra, noha tudom, az egyre súlyosabb életkörülmények és mélyülő előítéletek miatt sokan inkább menekülnének ezektől a kötődésektől" - mutatott rá Závada Pál.

A 156 oldalas könyv bemutatóját november 3-án a Petőfi Irodalmi Múzeumban tartják.

(MTI)